

Prima instanță: Judecătoria Criuleni
Judecător: V. Ursu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc
Instanța de recurs: CSJ
judecători: T. Chișca-Doneva, G. Stratulat, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-228/16

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă împotriva Primăriei satului Hrușova, raionul Criuleni, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenient accesoriu Maria Romaniuc, cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, prin care recursul, declarat de Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, a fost recunoscut inadmisibil,

c o n s t a ț ă

La 17 august 2015, Procuratura raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Hrușova raionul Criuleni, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenient accesoriu Maria Romaniuc, cu privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea acțiunii s-a a indicat că, la 13 mai 2015, cetățeanca Ioana Bîtcă s-a adresat în Procuratura raionului Criuleni cu cerere prin care a solicitat înaintarea în interesele sale a acțiunii civile despre anularea titlului de proprietate cu nr. cadastral 313111020 pe numele Mariei Romaniuc și obligarea Primăriei să elibereze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren aferent apartamentului cu suprafața de 30,20 m.p. ce îi aparține cu drept de moștenire.

Astfel, cetățeanca Ioana Bîtcă este locuitoare a satului Hrușova r-nul Criuleni. La data de 26 decembrie 2012, Judecătoria Criuleni a recunoscut dreptul de proprietate a succesoarei în drepturi, a decedatei Ciobanu Aculina

Grigore, cet. Bîtcă Ioana Elisei asupra apartamentului cu suprafața de 30,20 m.p. amplasată pe str. Ștefan cel Mare nr. 11 din s. Hrușova r-nul Criuleni.

Apartamentul în cauză se află în aceeași casă unde se află și apartamentul cet. Maria Romaniuc, care deține 2/3 din casă, iar Ioana Bîtcă 1/3.

În anul 2001, de către Consiliul local al s. Hrușova r-nul Criuleni a fost eliberat un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 3136111020 pe numele Mariei Romaniuc.

La 26 iunie 2002, Oficiul Cadastral Teritorial Criuleni, Filiala ÎS „Cadastru” în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 3136111020, înregistrează dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 3136111020 cu cota parte 1.0 pe numele cet. Romaniuc Maria Mitrofan, ca rezultat apartamentul cu suprafața de 30,20m.p. a rămas fără teren aferent, astfel a fost încălcat dreptul la proprietate în ceea ce ține de terenul aferent ce urma să-i revină cet. Ioana Bîtcă în mărime de 1/3 din totalul terenului.

Solicită Procurorul raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. 3136111020 eliberat de Primăria Hrușova r-nul Criuleni, cet. Maria Romaniuc, obligarea Primăriei Hrușova să-i elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cet. Ioanei Bîtcă, în mărime de 1/3 din totalul terenului și respectiv asupra unui nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru cet. Maria Romaniuc, obligarea Oficiului Teritorial Cadastral, filiala ÎS „Cadastru” de a înregistra pe numele Ioanei Bîtcă locuitoare a satului Hrușova r-nul Criuleni, terenul aferent în mărime de 1/3 din totalul terenului înregistrat după Maria Romaniuc.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 24 noiembrie 2015, s-a respins, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată a Procuraturii raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă împotriva Primăriei satului Hrușova raionul Criuleni, ÎS „Cadastru”, intervenient accesoriu Romaniuc Maria, cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 3136111020 eliberat de Primăria comunei Hrușova Mariei Romaniuc, obligarea Primăriei comunei Hrușova să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren Ioanei Bîtcă în mărime de 1/3 din totalul terenului, să elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren Mariei Romaniuc și obligarea organului cadastral teritorial să înregistreze pe numele Ioanei Bîtcă terenul aferent în mărime de 1/3 din totalul terenului înregistrat după Maria Romaniuc.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, a fost admis apelul declarat de către Procuratura raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 24 noiembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre prin care:

-S-a admis parțial acțiunea Procuraturii raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă împotriva Primăriei satului Hrușova raionul Criuleni, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenient accesoriu Maria Romaniuc, cu privire la

declararea nulității actului juridic ca întemeiată;

-S-au anulat titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberate de Primăria Hrușova r-nul Criuleni conform deciziei Consiliului local Hrușova r-nul Criuleni nr. 11.06.01 din 19 decembrie 2001 cu nr. cadastral 3136111020 cet. Maria Romaniuc cu suprafața de 0.096 ha și nr. cadastral 3136111019 cet. Ciobanu Aculina (Ioana Bîtcă) cu suprafața de 0,0234 ha;

-S-a obligat Primăria s. Hrușova r-nul Criuleni să-i elibereze conform deciziei Consiliului local Hrușova r-nul Criuleni nr. 05-06/02 din 16 iulie 2008 Ioanei Bîtcă (succesorul Aculinei Ciobanu) un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren în mărime de 1/3 cotă-parte din totalul terenului aferent casei cu suprafața de 0,103 ha ce constituie suprafața de 0,0343 ha și Mariei Romaniuc să-i elibereze un nou titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren în mărime de 2/3 cotă-parte din totalul terenului aferent casei cu suprafața de 0,103 ha ce constituie suprafața de 0,0686 ha;

-În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 16 mai 2016, Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, recursul declarat de Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni a fost recunoscut inadmisibil.

La 26 septembrie 2016, Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni a depus cerere de revizuire, solicitînd casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 și hotărîrii Judecătoriei Criuleni din 24 noiembrie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de revizuire, invocînd prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuentul a indicat că au apărut noi circumstanțe de importanță esențială pentru litigiul dedus judecății. Invocă că în arhiva Primăriei comunei Hrușova, a fost descoperită decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2011, care se află în legătură cauzală cu hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 24 noiembrie 2015. Astfel, consideră revizuentul că judecătorul primei instanțe Viorica Ursu, prin prisma art. 49 alin. (1) CPC, nu a putut participa la examinarea prezentei cauze, avînd în vedere că anterior, hotărîrea acesteia, a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2011, cauza fiind remisă spre rejudecare, în alt complet de judecată.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris

de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Cu referire la preținsele circumstanțe noi aflate de revizuent precum că a fost descoperită decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2011, care se află în legătură cauzală cu hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 24 noiembrie 2015 și astfel, judecătorul primei instanțe Viorica Ursu, prin prisma art. 49 alin. (1) CPC, nu a putut participa la examinarea prezentei cauze, avînd în vedere că anterior, hotărîrea acesteia, a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2011, cauza fiind remisă spre rejudecare, în alt complet de judecată, Colegiul le reține ca fiind irelevante speței.

Colegiul menționează că art. 49 alin. (1) CPC, prevede imposibilitatea judecătorului de a participa repetat la examinarea aceleiași pricinii. La caz, Colegiul menționează că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2011 se referă la un alt litigiu, soluționat anterior de către instanțele de judecată, avînd alți participanți (Ciobanu Aculina vs Primăria com. Hrușova raionul Criuleni p/d recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului). Din acest considerent, argumentul respectiv nu cade sub incidența art. 449 lit. b) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Roșca contra Moldovei din 25 februarie 2005 și în cazul Popov (nr.2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci cînd este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Primăria comunei Hrușova raionul Criuleni împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Criuleni în interesele Ioanei Bîtcă împotriva Primăriei satului Hrușova, raionul Criuleni, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenient accesoriu Maria Romaniuc, cu privire la declararea nulității actului juridic.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță